

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič
A Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst A Din 3.—, večji inserati petič
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO

LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri poštnem Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Pokret za varstvo mirovnih pogodb

Revizijonistična rovarjenja so izzvala v vseh zavezniških državah organiziran pokret za obrambo mirovnih pogodb

Praga, 14. jan. M. »Narodny Politika« objavlja članek pod naslovom »Nova obramba mirovnih pogodb«, v katerem piše med drugim:

Francija in Rumunija imata že posebni udruženji proti reviziji mirovnih pogodb in za njihovo obrambo. Sedaj se je mudil v Beogradu francoski publicist in prijatelj Slovanov Henry Cheradame, ki je imel tamkaj predavanje o potrebi obrambe mirovnih pogodb. V Beogradu je našel za to svrhu zelo ugodna tla in osnovalo se je jugoslovensko udruženje proti novi ofenzivi revizijonistov. Ta ofenziva revizijonistov je napravila v zadnjem času pogoške. Pričela je odkrito borbo v tej smeri, da bi pridobila nekaj

uglednih osebnosti v zavezniških državah, ki naj bi se zavzele za revizijo mirovnih pogodb. Revizija se za enkrat zahteva samo na enem sektorju v Poljski, toda z namenom, da bi se v slučaju uspeha razširila na vso fronto. Iz Beograda je Cheradame odpotoval v Bukarešto in Varšavo, kjer bo prav tako osnoval lige za obrambo mirovnih pogodb. Prišel bo tudi z istim namenom v Prago.

Jugoslovenski odbor za mir in spoštovanje pogodb ima za cilj delati za mir in braniti mirovne pogodbe. Predsednik je bivši minister dr. Ceda Mihajlovič. Upravni odbor udruženja je izdal izjavo, da imajo Belgija, Francija, Poljska, Rumunija, Češkoslovaška

in Jugoslavija iste žive interese za ohranitev sedanjega stanja in da je treba zato obvarovati sedanje mirovne pogodbe. Nadalje pozdravlja francoski in rumunski narod, ki imata že slični organizaciji. Revizijonistični pokret v Berlinu postaja čim dalje bolj agresiven, kar ustvarja potrebo, da se organizira obramba v vseh državah, ki so za varstvo mirovnih pogodb. Ta obramba bo imela najjačje podpornike v vseh narodih, ki zvesto podpirajo delo Društva narodov. Napad na mirovne pogodbe bi pomenil novo vojno, ki pa je nihče noče. Revizijonistična gesla podkopujejo temelje miru ter ustvarjajo nezaupanje, ki ga izkoriščajo neprijatelji miru.

Nove grožnje tržaških fašistov

Grozilni govori fašističnih voditeljev povodom odkritja spominske plošče ubitemu fašistu

Trst, 14. januarja, r. V nedeljo je bila v Kruševcu v Istri odkrita spominska plošča ubitemu fašistu Gofredu Blaziniju, ki je bil usmrčen 7. januarja preteklega leta. Morilca do danes niso našli. Kljub temu pa trdijo fašisti, da so Blazinija umorili člani neke tajne slovenske teroristične organizacije. Umor je bil izvršen baš na dan poroke prestolonaslednika Umberta z belgijsko kneginjo Marijo. Na nedeljsko svečanost je prisel iz Rima šef generalnega štaba fašistične milice general Teruzzi. Razen njega ter poveljnika 12. skupine fašističnih legij konzula Diamanti so prisostvovali svečanosti tudi predstavniki vseh civilnih in vojaških oblastev. Spominsko ploščo je blagoslovil kaplan fašistične milice don Rubino. V svojem govoru je rekel kaplan, da se tudi kot skromen svečenik ter propovednik vere pradedov mora spomniti krvave žrtve brata Blazinija. Ta spominska plošča, je dejal kaplan Rubino, ni samo kamenita, temveč predstavlja dejansko dušo, ki živi in ki bo vedno živeła.

Konzul Diamanti je dejal v svojem govoru, naj bo spominska plošča opomin vsem, ki si drznejo dvigniti roko na Italijo. Naj si zapomnijo, da je tu Italija in da plačana tujeva roka ne more zadušiti občutkov tega osvobojenega naroda. Mnoge so bile naše žrtve, dokler nismo dobili svojih legitimnih hiše, zato se ne more več trpeti in prenašati, da bi bilo prebivalstvo teh naših dežel izpostavljenost pritislu in terorju. 600.000 poginulih, ki jih je Italija žrtvovala v vojni, zahtevajo, da ne ostane v bodoče noben zločin več nezakazan. Italija ima zgodovinsko in etično pravico do teh dežel. To zgodovinsko pravico ji dajejo stare rimske legije, ki so branile te dežele ter čuvalje rimskega cesarstva pred barbarskimi vpadi z vzhoda. Tudi geografska pravica je nedvomna, kajti Julijske Alpe so geografska meja Italije, katere ni oспорoval nihče niti avstrijski geografi za časa habsburškega gospodstva. Ta Kras ima geografski in geološki značaj Julijskih Alp ter predstavlja verigo, ki veže Julijske Alpe z Dinar-

skim pogorjem, katero označuje tudi dovolj nepobito mejo Italije. Tega niso zanikali niti predstavniki onih držav, ki so nam v Londonu za časa vojne peli labudjo pesem ter obetali vse te dežele ne zahtevajoč od nas nobenih žrtv razen obvez, da ostanemo nevtralni. Po štirih letih krvave borbe in žrtv pa je prišel iz Amerike neki polutan, ki je morda pozna zgodovino in geografijo one velike moderne države nebotičnikov, nikakor pa ni poznal zgodovine in geografije Evrope ter nam je odredel pravico, za katero smo se borili ter preživeli kri. Etnično pravico do teh krajev pa ima Italija zato, ker so na njih živeli stari Liburni in Japidi, ki so se stopili v italijansko raso. Niso torej v teh krajih živeli Avari ali Slovani. Le barbarske invazije so skozi stoletja privedle do čisto italijanske pokrajine druge rase in le težnja stare Avstrije, da se razmari te čisto italijanske dežele, je omogočila slovenskemu elementu vzneznit se z vzhoda. Po osvobođenju teh krajev smo nudili roko v spravo vsem prebivalcem, ki tukaj žive. Na vse te naše dobre namere pa so nam odgovorili z zasedami in podlimi umori. Danes sporočamo prebivalcem teh pokrajin, pravi Diamanti, da jih sprejema Italija v svoje naročje pod pogojem, da imajo iste pravice in iste dolžnosti, kakor Italijani, ne pa da bodo nekakšna nacionalna manjšina. Če tudi to ne bo pomagalo in če se bo terorizem še naprej razvijal, potem naj vedo vsi, da je Italija tukaj. Fašisti in ves italijanski narod si je svest in pripravljen, da krene nekega dne, ko nas pokličejo, v slavo. Takrat bomo korakali k zmagi za tebe, naš duce, za tebe kralj in za tebe Italija.

Končno je govoril tudi general Teruzzi, ki je rekel, da je imel umor Blazinija na eni strani pomen nadaljevanja barbarskega sistema umorov, da drugi strani pa da vloži v venec mučeništva nov dragi kamen. Tudi Teruzzi je pristavil, da bodo Lahni vedno pripravljeni umreti, če jih na to pozoveta kralj in duce.

Pred novo revolucijo v Španiji?

Nove alarmantne vesti o položaju v Španiji — Velika vojna naročila španske vlade v inozemstvu

Pariz, 13. jan. »Petit Parisien« objavlja zopet zelo alarmantne vesti s španske meje. Španske oblasti se boje, da bo prihodnja sobota izbruhnila splošna stavka. Telefonske zveze med Španijo in inozemstvom strogo nadzirajo vojaški organi, domič je v inozemstvu uvedena zelo rigorozna cenzura. V San Sebastianu je prišlo v ponedeljek do velikih manifestacij za aretirane republikance. Zaporji in javna poslopja so močno zastražena, ker se boji, da bo vznemirjena množica napadla poslopja. Tudi obmejne straže so bile

močno ojačene, carinska in potniška revizija pa poostrena.

London, 14. januarja. »Daily Telegraph« poroča, da je španska vlada pri tvrdki Fickers in Armstrong naročila celo vrsto obrambnih topov dolžine 20 m in kalibra 38 cm, ki bodo 17 stotov težke bombe lahko metali 35 km daleč. Vsak top bo montiran v posebnem oklopnem stolpu. Ti topovi bodo služili za ojačenje španskih trdnjav, zlasti na strateško važnih točkah ob Sredozemskem morju. Vsak top bo stal 80.000 funtov.

Razpust grškega parlamenta

Beograd, 14. jan. Iz Aten poročajo, da je večje število vladnih poslancev in tudi ministrstov predlagalo Venizelosu, naj razpusti parlament in razpiše nove volitve poslancev.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 14. decembra.

Letošnja zima, ki je skoraj brez snega, je za kolesarje zelo ugodna. Pa tudi za kolesarske tatove. Tatvine koles so letos tudi pozimi na dnevnem redu. Dan za dnem prihajajo na policijo prijave o tatvinah koles, lastniki koles čitačo poročila o tatvinah v listih. Toda kolesa pušajo še vedno brez nadzorstva in nezaklenjena. Razumljivo je, da policija ne more delati čudežev in k vsaki hiši postaviti stražnika, ki bi pazil na kolesa.

Zadnje dni je bilo zopet ukradenih več koles. Tako je bilo pred dnevi odpeljano ključavničarskemu obrtniku Josipu Rebeku ml. izpred hiše na Cankarjevem nabrežju. Kolo je bilo že precej obrabljeno, vredno okrog 600 Din. Tatvina je bila izvršena med 17 in 18. Istočasno je bilo na Cankarjevem nabrežju iz veže hiše št. 9 odpeljano kolo Valentinu Friškovicu. Tudi to kolo je bilo že nekoliko obrabljeno, vredno 800 Din. — Tretja žrtve kolesarskih tatov je bil učitelj Jovan Maks, kateremu je nekdo odpeljal kolo z dvorišča hiše v št. Vidu 64. Kolo je bilo znamenje »Waffenrade«, vredno okrog 1500 Din. — Davi je na policiji prijavil krojaški mojster Maks Kristofič iz Godiča pri Kamni, da mu je včeraj slegov pomočnik Je-

sip Bečan ukradel 1500 Din vredno kolo znamenje »Puch« in pobegnil. Odnese mu je tudi temnorjav plašč, vreden 500 Din. Tat se je baje odpeljal proti Kamniku.

V restavraciji pri »Levu« na Gosposveti cesti so te dni opazili, da sta bila iz restavracijske dvorane ukradena dva v zidu montirana ventilatorja v skupni vrednosti 1700 Din. — Iz predsebe stanovanja v Janez Trdinovi ulici 8 je nekdo ukradel Antonu Kogoj 300 Din vredno suknjo. — Žrtve podjetnih tatov je postal tudi trgovec s suho robo Tomaž Kvas, kateremu je nekdo v Kleparski stezi odnesel včeraj 10 pletenih, črno lakiranih košar v skupni vrednosti 200 Din.

Včeraj smo poročali o drzni tatvini pri tvrdki Lenassi in Gerkman v Stritarjevi ulici. Tat je izlozbeno okno zapejal za cerkev sv. Jožefa v poljskem okraju, jo izpraznil in pustil ležati. Polcija mu je že na sledu.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.775, Berlin 13.435—13.465 (13.45), Bruselj 7. 8883, Budimpešta 9.8877, Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9), Dunaj 794.12—797.12 (795.62), London 274.74, Newyork 56.485, Pariz 221.87, Praga 167.22—168.02 (167.62), Trst 295.04 do 297.04 (296.04).

INOZEMSKA BORZE

Curih: Beograd 9.1270, Pariz 20.245, London 25.06875, Newyork 516.35, Bruselj 71.98, Milan 27.0225, Madrid 53.50, Amsterdam 207.78, Berlin 122.70, Dunaj 72.60, Sofija 3.7375, Praga 15.295, Varšava 57.85, Budimpešta 90.225, Bukarešta 3.0625.

Pred sestankom državnikov v Ženevi

Poljski zunanji minister pri Briand — Hilferding o pomenu nemško-poljskega spora

Pariz, 14. januarja. AA. Poljski minister za zunanje zadeve Zaleski se je včeraj sestal z Briandom. Po tej konferenci je odpotoval v Ženevo na sestanek Sveta Društva narodov.

Pariz, 14. januarja. AA. Zaleski in Briand sta na včerajšnjem sestanku proučila vprašanja, ki so v zvezi z zasедanjem sveta Društva narodov v Ženevi. »Le Journal« pravi v svojem poročilu o tem sestanku, da bo treba razpravljati o nemško-poljskem sporu strogo v okviru manjšinske zakonodaje. Med Francijo in Poljsko je popolno soglasje o tem, da je treba odkloniti vsak poizkus nastopa proti mirovnim pogodbam. Nemčiji pa naj se še posebej predoči nevarnosti takih poizkusov.

Berlin, 14. januarja. Na snočnji seji ministrskega sveta je zunanji minister dr. Curtius poročal o problemih, ki bodo prišli v razpravo na zasédanju Društva narodov. Ministrski svet ni sprejel nikakih konkretnih sklepov, marveč bo delegacija odločala o svoji taktiki na podlagi poteka razprav, pri čemur se bo zlasti ravnala po tem, v kolikor bodo nemške pritožbe in zahteve prodrele. V nacionalističnih krogih, pa tudi v gotovih vladnih krogih naglašajo, da ni izključeno, da bo nemška delegacija zapustila Ženevo, če bodo nemške zahteve zavrnjene. Nacionalisti povdarjajo, da bo Nemčija v tem primeru izstopila iz Društva narodov.

Pariz, 14. januarja. »Excelsior« objavlja izjavo Ceaderja lemskih in socialističnih demokratov Hilferdinga, v kateri se zavzema za rešitev nemškega manjšinskega problema na Poljskem, o čemer se bo na skrajšnji seji sveta Društva narodov v Že-

nevi razvila ostra debata. Hilferding je dejal med drugim:

Mislim, da bo neuspeh nemške delegacije v Ženevi ustvaril zelo težak položaj vladi Brüninga. Če ne postane njen položaj naravnost nevzdržen. Ta neuspeh bi izzval v državnem zboru resolucije, ki bi težko kompromitirale politiko zbližanja. Narodni socialisti so predložili državnemu zboru resolucijo, v kateri nasvetujejo izstop Nemčije iz Društva narodov. Žal je glede na sedanjo sestavo državnega zbora zelo verjetno, da bo ta resolucija sprejeta, če se Nemčiji ne da v Ženevi zadoščenje.

Ženeva, 14. januarja. AA. V petek se sestane mednarodni odbor za proučitev Briandovega načrta o Evropski Uniji. Konferenca se udeležijo zunanji ministri iz 16 evropskih držav. Odbor bo imel tri pododboe.

Pariz, 14. januarja. »Petit Parisien« piše, da Briand na zasédanju konferenca za evropsko unijo ne bo dal nove iniciative, marveč bo to prepustil ostalim udeležencem, ker pričakuje, da se bo iz predlogov raznih držav izcimila nadaljnja akcija za poglobitev medsebojnih gospodarskih odnosov, ki mora prirodno roditi tudi tesnejše politične odnose.

Funkcijonarji DN kot svetovalci kitajske vlade

Ženeva, 14. januarja. Angleški ravnatelj politično finančnega urada Društva narodov Walter je sprejel povabilo kitajske nankinske vlade, naj sodeluje pri gospodarski obnovi Kitajske ter pri posvetovanjih za sklenitev velikega kitajskega posojila. Prav tako odpotuje v Nanking ravnatelj prometnega urada Društva narodov Bachmann Hass, ki bo svetloval nankinski vladi v železniških vprašanjih.

Francoski glas za sporazum z Nemčijo

Francoski publicist za revizijo nemško-poljske meje

Pariz, 14. januarja. Znani francoski publicist Jacques Kayser, znani pobornik francosko-nemškega sporazuma, je imel včeraj v veliki dvorani za duhovno sodelovanje Društva narodov predavanje, v katerem je orisal svoje vtise iz Nemčije, kjer se je mudil na daljšem študijskem potovanju. V svojem predavanju je naglašal, da je vzrok nacionalističnega radikalizma iskati predvsem v gospodarski stiski nemškega naroda, zlasti pa nemške mladine. V svojem predavanju je ostro nastopal proti takozvani politiki varnosti, naglašajoč, da priznava versalliska pogodba Nemčiji pravico zahtevati splošno raz-

oročitev. Oboroženi mir ni pravi mir, marveč vodi neizogibno v novo vojno. Vzhodne meje Nemčije so tako z gospodarskega stališča kakor s stališča mednarodne enakopravnosti nevzdržne. Francoski demokratje, ki so se pod carskim režimom zavzemali za osvoboditev Poljakov, imajo sedaj dolžnost, da opozore svoje poljske prijatelje in jih pozovejo k zmrnostni. Pravi in stalni mir ne more sloneti na premoči močnejšega, ki ga je ustvarila versalliska pogodba, marveč mora temeljiti na pravičnosti in zdravi gospodarski osnovi.

Nemci grade tvornice strupenih plinov v sovjetski Rusiji

Vse potrebne stroje dobavlja nemška industrija, gradbo in upravo tvornic pa bodo vodili nemški inženjerji in kemiki

Riga, 14. januarja. Semkaj je prispelo 30 železniških vozov z vso potrebno opremo za zgraditev velike tvornice amonijaka v Rusiji. Gradbena dela te tvornice, ki bo producirala tudi strupene pline, bodo vodili nemški inženjerji in kemiki, ki so že dospeli v Moskvo. Kraj, kjer bo stala tvornica, drže v strogi tajnosti. Kakor poročajo, se vadi v Rusiji

18.000 vojnihi pilotov, ki se pripravljajo na vojno sovjetske Rusije proti Evropi. Sovjeti nameravajo povzročiti v obmejnih državah revolucijo ter z letali uničiti glavna mesta. Vojaški krogi so mnenja, da bo vojna nevarnost zelo velika, ko bo Rusija izvedla svoj petletni gospodarski načrt in industrijalizirala državo.

Vodja turške liberalne stranke izginil

Carigrad, 14. jan. Turški listi javljajo, da je na skrivnostnem način izginil eden izmed voditeljev turške liberalne stranke Remzi-paša. Iščajo ga že deset dni povsod, toda brez vsakega uspeha.

Velik potres v Turčiji

Carigrad, 14. jan. V okrajih Čovoču in Argana je bil v včerajšnji noči hud potres. Po dosedanjih vestih je katastrofa zveličala in je tudi mnogo človeških žrtv. Podrobnosti se niso znane, ker so s potresnim ozemljem prekinjene vse telefonske in brezžične zveze. Vlada je odposlala vojaške oddelke, da pomagajo pri reševanju in popravi prizadeto prebivalstvo.

Beograd, 14. januarja. AA. Seizmografski aparati postaje na Tašmajdanu so zabeležili 11. t. m. ob 20.22.51 srednjeevropskega časa potres v razdalji 370 km. Nihanje je znašalo 7 mikronov. Potres je bil končan ob 20.23. Dne 12. t. m. pa je bil zabeležen ob 16.19.45 srednjeevropskega časa potres v razdalji 1.070 km. Nihanje je znašalo 9 mikronov. Potres je bil končan ob 16.23.

Novi poljski poslanik v Berlinu

Varšava, 14. januarja. AA. Sedanji tajnik v zunanjem ministrstvu dr. Alfred Vysocki je bil imenovan za novega poljskega poslanika v Nemčiji.

**Nabavite si tako
vstopnice za današ-
njo velepremiero!**

**Greta Garbo
je spregovorila
nemški v filmu**

**:: Ana ::
CHRISTIE**

Po znani drami Evg. O'Neill
predelal W. Hasenclever.

**Hans Junkermann
in Theo Shall**

**Predstave ob 4., 7.
in 9. zvečer!**

Kot dopolnilo najnovejši Pa-
ramountov zvočni tehnik.

Elitni kino Matica
Telefon 2124.

Dnevne vesti

— Iz državne službe. Za pomožnega taj-
nika železnice in obmojne policije v Mariboru
je imenovan policijski pristav okraj-
nega glavarstva v Ptuj Anton Knez.

— Razpisane službe. V Higijenskem
zavodu v Banjaluki sta razpisani dve
zdravniški službi. Prošnje je treba vlo-
žiti do 15. t. m. Sodišču občine mesta
Gnjilane je potreben zdravnik. Prošnje je
treba vložiti do 31. t. m. Isto sodišče po-
trebuje babico. Prošnje je treba vložiti do
31. t. m. Tehnični oddelk banske uprave
vrbarske banovine razpisuje natečaj za
banovinskega kontraktualnega inženjerja
v Banjaluki. Prošnje je treba vložiti do
26. t. m. OUZD v Zagrebu potrebuje re-
ferenta inženjerske stroke kategorije A
položaja IV. Prošnje je treba vložiti do
17. t. m.

— Občinske trošarine. Po odredbi bana
dravske banovine smejo vse občine drav-
ske banovine od 1. januarja do odobrite
svojih proračunov, odnosno razglasitve zvi-
šanih trošarin v »Službenem listu« pobirati
občinske trošarine na iste premete in isti
višini, kakor so jih pobirale v letu 1930.
Občina Koveže bo pobirala naslednje ob-
činske trošarine: Od 100 litrov vina 200
dinarjev, od 100 litrov vinskega mošta 100
dinarjev, od 100 litrov pivja 100 Din, od hl
stopnje alkohola špirita, žganja, likerja, ru-
ma in konjaka Din 15, od šampanja stekle-
nica Din 20, od vina v buteljkah Din 10.
Občina Zakot, srez brežiški, bo pobirala od
100 litrov vina Din 65, od 100 litrov vin-
skega mošta Din 65.—. Občina Biš, srez
Maribor, levi breg, bo pobirala od 100
litrov vina Din 75, in od 100 litrov vinske-
ga mošta tudi Din 75. Občina Drstolja, srez
ptujski, bo pobirala od 100 litrov vina 25
dinarjev.

— Velika ekskurzija Čehoslovakov iz
Jugoslavije na Češkoslovaško. Prihodnje
leto med veselekolskim zletom v Pragi pri-
rede v Jugoslaviji naseljeni Čehoslovaki
veliko ekskurzijo v svojo staro domovino.
Organizacija ekskurzije je v rokah osred-
nje organizacije gospodarskih društev v
Zagrebu. Izletniki posetijo poleg Prage
vsa večja mesta na Češkem in Morav-
skem.

— Pravilnik pokojninskega sklada advo-
katske komore v Zagrebu. »Službene no-
vine« št. 8. z dne 13. t. m. objavljajo pravil-
nik pokojninskega sklada advokatske ko-
more v Zagrebu.

— Razid društva. Društvo kriminalnih
organov za Slovenijo v Ljubljani se je po
sklepu občnega zbora l. 1931. prostovoljno
razidlo.

— Razpisana služba hišnika. V dr. Oraž-
novem dijaškem domu v Ljubljani se odda
s 1. februarjem mesto hišnika. Prošnje spre-
jema upravni odbor SPD na univerzi do
26. t. m.

— Ukinjenje pobiranja mostnine. Ban
dravske banovine je ukinil pobiranje
mostnine na banovinskem mostu čez Sa-
vo v Radečah pri Zidanem mostu in na
banovinskem mostu čez Savo v Krškem.

— Rimske žare na dnu morja. Pri Krap-
nji blizu Šibenika so našli tri dni na rim-
ske žare. Ko so ribiči okrog rta polotoka
Oštrice lovili ribe, se jim je mreža zaple-
tla v morsko dno. En ribičev se je spustil
na morsko dno, da razveže mrežo, nale-
tel je pa kup žar. Iz morja so potegnili ka-
kih 60 rimskih žar razne velikosti. Ena je
bila celo meter visoka. Arheologi so mne-
nja, da so na dotičnem kraju najbrž ilirski
gusarji potopili rimsko galejo.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni
list k. r. banke uprave dravske banovine«
št. 3 z dne 13. t. m. objavlja pravilnik
o pobiranju pristojbin za dela in proizvode
v higijenskih zavodih in higijenskih usta-
novah in njihovi uporabi, dopolnitve ure-
be o organizaciji prometnega ministrstva
in prometne službe, razglas o uvozu jugo-
slovenske živine v Francijo, način kon-
troliranja uporabe bencina, ki se dovolju-
je za pogon motorjev brez plačila državne
trošarine, izpremembe in dopolnitve k
pravilniku za državni strokovni izpit za
učiteljsko službo na moških obrtnih, stro-
kovnih obrtnih, obseobrnih in obrtno tr-

govskih šolah, izpremembe in dopolnitve
v pravilniku za državni strokovni izpit za
učiteljsko službo na ženskih obrtnih (stro-
kovnih) šolah, pojasnilo o državnih troša-
rini na žarnice, odločbo o oprostitvi uvo-
zne carine na kemikalije za koncentriranje
rud s flotacijo in uredbi o izpremembi
področja in mej upravnih občin Sv. Jeron-
nim, Motnik in Trojane v dravski banovini.

— Modern kinematograf v Zagrebu.
Zagrebski listi poročajo, da začne spomladi
v Zagrebu graditi velik kinematograf. Zgra-
jen bo na dvorišču bivše Hafnerjeve palače,
ki je sedaj last bratov Deutsch. V moder-
no zgrajenem in razkošno opremljen kinu
bo prostora za 1500 ljudi. Gradbeni stroški
bodo znašali okrog 4 milijone Din.

— Vreme. Vremenska napoved pravi,
da bo večina oblačno in nestanovitno
vreme. Tudi večer je bilo po vseh kra-
jih naše države oblačno. Najvišja tempe-
ratura je znašala v Splitu 11, v Beogradu
2, v Ljubljani in Skopju 1, v Zagrebu —1,
v Mariboru —1,4, v Sarajevu —3. Davi
je kazal barometer v Ljubljani 755,2 mm,
temperatura je znašala —2.

— Smrtna nesreča pri Slovenjgradcu. V
Črnečah pri Slovenjgradcu se je pretekli
teden pripetila smrtne nesreče, katere
žrtve je postala posestnica Marija Kaufman.
Ko so se približali lišči trije fantiči kot »sv.
trije kralji«, jim je posestnica pohitela na-
proti, v veži je pa tako nerodno padla na
glavo, da si je pretresla možgane in neza-
vestna obeležala. Prepeljala so jo v bolnico,
kjer je pa kmalu umrla.

— Samomor uradnika v Zagrebu. Večraj
dopolodne se je v svojem stanovanju v Pe-
triniški ulici v Zagrebu obesil uradnik Pr-
ve hrvatske štedionice Adolf Milinarič, star
51 let. Okrog 10, ga je našla žena v kuh-
nji obešenega. Vzrok samomora je bila ne-
ozdravljiva bolezen. Mimarič je že nekaj
časa bolehal. Hodil je od zdravnika do
zdravnika, toda nihče mu ni mogel pomagati.
Videč, da ni rešitve, se je obesil.

— Špela: Kam pa v soboto? Tone: V
soboto greva pa v Trzic na VII. planinski
dirinaj! 21-n

Iz Ljubljane

— Iz Splitki Hajduk na poti skozi Ljub-
ljano v Južno Ameriko. Splitški nogometni
klub Hajduk je nedavno zaključil pogajanja
glede daljšega gostovanja v Južni Ameriki.
Gostoval bo v raznih večjih mestih v Ar-
gentini, Braziliji, Urugvaju itd. Večraj se
je Hajduk odpeljal iz Splita in drevo ob
19. prispe v Ljubljano, od koder bo nade-
ljal pot v Bordeaux, kjer se vrka na
parnik. Moštvo je ojačeno z nekaterimi
zagrebškimi in beograjskimi igračmi. Upamo,
da bo Hajduk častno zastopal naš sport v
tujini.

— Iz Dunajska cesta vedno bolj izpreme-
njuje svoje lice od železniskega prelaza
proti Posavju. Regulacijski načrt predpisuje
ob njej gradnjo večjih stanovanjskih hiš
tik ob stavbni črti. Takih, velikih hiš se pa
pri nas zida bolj malo, zato vidimo tudi
sredi mesta ob ti cesti še mnogo nezazida-
nih parcel, onkraj prelaza pa se je pričelo
graditi šele zadnja leta; lanske leto so po-
stavili ob Livarski ulici dve stanovanjski
hiši s trgovskimi lokali v pritličju. Do Sv.
Krištofa sta ob banketih kostanjeva dre-
voreda, ki so juna ure že tudi štete, ker
morajo drevesa pred novimi stanovanjskimi
hišami podreti. Te dni jih podirajo pri Li-
varski ulici.

— Iz Seznam izgubljenih predmetov, pri-
javljenih upravi policije v Ljubljani v času
od 16. do dne 31. decembra 1930: 100 Din;
hlačica z 170 Din; mala ševčot - vrečica,
v njej okoli 30 Din in 1 pisno, pisano v
francoskem jeziku z napisom »mati pred-
nica«, na zadnji strani pa »F. N. N. Goru-
pova ul. 17: zlata ženska zapestnica ura;
zlata graviran prstan z 1 bril.; denarnica s
36 Din in par zlatih uhano; denarnica z
38 Din, 1 ključ in več računov, glasečih se
na ime Sežun Pavla; zlata damska zapes-
tnica; »Foxsterier« pisca, trdočlaka z belim
ovratnikom; hlačica, v njej uradniška legi-
timacija za žel. vožnjo, izdano po srez. na-
čelnstvu v Novem mestu in 700 Din; ročna
torbica, v njej 3000 Din, 1 mošnjček z 10

srebrnimi šilingi, 1 večni ključ in razni pa-
pirji; ročna torbica, v njej denarnica z 12
Din; avstr. potni list, glaseč se na ime
Kurtig Josip, Klagenfurt in denarnica s 1150
Din.

— Iz Seznam najdenih predmetov, pri-
javljenih upravi policije v Ljubljani v času
od 16. do dne 31. decembra 1930: zlat pr-
stan s 4 belimi in 2 rdečimi kamnoma;
moška ura z double verzič; damska ura,
1 zlat prstan in 1 srebrna ovratna verzičica
z obeskom M. B.; zlata ženska zapestnica;
kolesna zračna sesalika; prebijač za spe-
njanje spirov; pes volčje pasme, svitli-
sive barve in žametasta ročna torbica, v
njej denarnica z 73 Din, robec, 1 kovinast
prstan, 2 bank. po 5 Din stare srbske izda-
je in 2 kroni avstr. izdaje. V železnih
vozovih so se našli ti-le predmeti: 7 de-
žnikov; 4 palice; ženska rokavica; čepica;
škafija ročnih del; otroška jopica; otroški
suknjič; aktovka s spisi; 2 para galoš; za-
vitek stare obleke; vrečica lipovega cvetja;
nahrbtnih šolskih potrebščin; pripovedna
knjiga; volnen šal; moški klobuk; damski
klobuk; lonec; auto (otročja igrača); par
rokavice; steklenica za med; 5 jajc; žaga; 2
čepici in aktovka.

— Iz Danes premiera »20.000 milj pod
morjem«. Zveza kulturnih društev predva-
ja danes ob 4. pol 8. in 9. zvečer premiero
velikega fantastičnega filmskega dela
»20.000 milj pod morjem«. Film je izdelan
po znamenitem romanu Jules Vernea kot
zvočni z nemškimi dialogi ter v prekrasnih
naravnih barvah. Za film vlada veliko za-
nimanje in priporočamo občinstvu nabavo
vstopnic v predprodaji. Cene izredno nizke!

— Iz Pevkam in pevcev Ljublj. Zvon! Danes,
v sredo zvečer vaja mešanega zbor-
ra. Ne zamudite! Odbor.

— Iz Marilinetno gledališče Ljubljanske-
ga Sokola vprizori v nedeljo, dne 18. t. m.
pravilčno igro v osmih slikah »Carobne
gosle«. Predstava se vrši v Narodnem do-
mu, vhod z Blewaisove ceste. Po igri
predvaja br. Simončič razne prizore in sli-
ke z beograjskega vsesoskopskega zlota.
Začetek točno ob 16. popoldne.

— Iz Velikodušen dar. Neznana gospa je
po g. inž. Borisu Hribarju darovala za rev-
ne otroke v »Dečjem domu kraljice Mari-
je« znesek 1000 Din. — Za velikodušni dar
izrekami najtoplejšo zahvalo. Dr. B. Dra-
gaš s. r.

— Iz Popravek. V poročilu o občnem
zboru krajevne organizacije vojnih invalidov
je stalo, da je ljubljanska občina po-
darila vojnim invalidom 30.000 kg premo-
ga. To je treba popraviti v toliko, da je
mestna občina odstopila invalidski organi-
zaciji omenjeno količino le za polovico
ceno in ne brezplačno.

— Iz Moški dežnik, se je našel v mestni
posvetovalnici pri mestnem načelnstvu v
Ljubljani. Dobi se ga istotam.

— Iz Akademski pevski zbor poziva vse
svoje člane, da se udeležijo izrednega ob-
čnega zbora, ki se vrši v četrtek, 15. t. m.
ob 8. zvečer. Ker gre za ugotovitev član-
stva, je udeležba obvezna. Nujno zadržani
član: se morajo do občnega zbora pisмено
opravičiti. — Odbor.

— Iz Društvo nižjih mestnih nameščen-
cev v Ljubljani se tem potom iskreno zahvalju-
je vsem, ki so z obiskom, darovi, ali na
karšenkoli način pripomogli, da je veselica
na dan 5. januarja 1931 prav dobro uspe-
la v prid podpornemu skladu. — Društvo niž-
jih mestnih nameščencev v Ljubljani.

— Iz Elitni plesni tečaj v »Kazini« se
vrši od danes redno vsako sredo ob 20. in
ne več ob petkih. Vodstvo: Jenko. 21-n

Iz Ptuj

— Večer »Jadranske straže« se vrši v
soboto dne 17. l. 1931 v vseh prostorih
Društvenega doma v Ptuj. Na sporedu so
razne zanimive točke. Opozorjamo pose-
bno na dekoracije, ki jih oskrbijo strokov-
njaki. Dvorana bo izpremenjena v vojno
ladjo na kateri bo sviral priznana narod-
no železničarska godba »Drava« iz Mari-
bora. — Posetite vsi to prvo večjo patri-
jotično prireditev!

Plemeniti Črt in črni kurjač

Bolnike obiskovati — je dobro delo
usmiljenja, ki si grešen človek z njim kupi
prostor v paradizu. To pa hudiča jezi, saj
so mu dobra dela najhujša konkurenca, pa
nagaja in dela škodo človeku, ki hodi
okrog in išče dobrih del. Dobrota je že od
nekaj časa, kar je moral hudo izkusiti
tudi po vsej deželi sloviti gojitelj plemenitih
psov dobermanov g. Ivan Grile iz Ljub-
ljane.

Svojega kužka je peljal na izprehod in
za dobrih del je hodil naš sportnik lepa
dne že davno minulega leta 1922. in je
zavil še v špital obiskat svojega bolnega
priatelja. Ker pa tudi najplemenitejši do-
bermani se nimajo pravice izkazovati do-
brih del in obiskovati bolnikov, je g. Grile
moral priverzati svojega dragocenega to-
varša pred pragom bolnice. Ko se je usmi-
ljeni gojitelj psov vrnil z zasluženjem iz
špitala, pa ni bilo tam več njegovega ljub-
ljence Črta. Je tudi pregrešno ime Črt, ker
so ajdovski naši predniki tako klicali hu-
diča, pa je prišel res sam vrag vmes. Za-
lostni g. Grile je klicel in žvižgal za Čr-
tom po vsej Ljubljani in iskati ga je tudi
po vsej deželi 7 dolgih let in še eno leto
po vrhu. Celu po Hrvaškem se je vozil in
iskal za psičkom po Trstu, a Črt — ka-
kor bi se bil udri v črno zemljo.

Res se je rajni Črtek pogreznil in v
črno zemljo mu je s puško pomagal črni
špitalski kurjač. Na dan je prišla usoda
Črta šele lani po telefonu. Ker ni šlo zle-
pa, je za sodišče obsojilo kurjača na 5000
Din odškodnine za Črta — ampak vreden
je bil neprecenljivi doberman seveda več
— pa tudi za stroške je paši lovec moral
plačati 2334 Din. Sedaj je pa storije ko-
nec.

Pristopajte k Vodnikov družbi

Povečano drsališče SK Ilirije

Ljubljana, 14. januarja.
Povečano drsališče Ilirije je bilo otvor-
jeno v petek in takoj se je pokazalo, kako
potrebno je bilo. Drsalni sport je začel sicer
zadnja leta pri nas močno pojemati, ker se
je na drugi strani nepričakovano razmah-
nilo smučarstvo, toda zdaj, ko smo dobili

večje veselje. Povprečno pride na drsališče
vsak dan 600 drsalcev. Le škoda, da ne pri-
stane nekoliko hujši mraz, da bi mogli drsa-
lišče zvečer pošteno politi in da bi bil zju-
straj led dovolj gladek. Včeraj je temperat-
ura nenadoma za nekaj stopinj poskočila, kar
se je ledu takoj poznalo. Postal je mehkejši

moderno in zelo prikladno drsališče, se bo
tudi zanimanje za drsanje povečalo. Saj je
mnogo ljubiteljev zimskega sporta, ki ne
morejo goniti smučanja, ker nimajo časa ali
pa tudi premalo denarnih sredstev, da bi se
vozili z mesta tja, kjer je za smučanje pri-
kladen teren.

Med drsalci, ki napolnijo vsak dan dr-
sališče tako, da je za vse še premalo pro-
stora, je seveda največ mladine, prav za
prav otrok, ki imajo s tem sportom naj-

in drsalke so ga do večera tako zrezale, da
se je pokazal na mnogih krajih že pesek. Če
ne bo temperatura za nekaj stopinj padla,
bo led slab, ali pa bo treba drsališče za ne-
kaj dni zapreti.

Kakor smo že poročali, je bilo drsališče
v nedeljo neoficijsko odprto. Na sliki
vidimo mag. direktorja dr. M. Zarnika s
sinom v krogu funkcionarjev SK Ilirije dr.
Dularja, ing. Bloudka in dr. Lapajnet.

Ali naj mladina pleše ali ne

Še dva nasprotnika plesa — Lekcija nasprotnikom plesa

21.
Gospod urednik, prav na kratko. Bravo-o-o. Članka 15 MM—EL pod anketo
»ali naj mladina pleše ali ne« dosežeta
rekord s prvo nagrado. Vse je bridka, čis-
ta resnica, kar stoji tu.

Koliko je dandanes takih otročjih
»fajric«, ki se ponašajo in šopirijo s svo-
jo plesno znanostjo, ki pa ne znajo kuhati.
Vseh zlih posledic plesa so seveda krivi
starši. Ni čuda, če je mož, ki vzame iz
plesne šole kuharico za ženo, v zakonu do
skrajnosti razočaran.

Ples je za mladino vir prezgodnje do-
zorelosti, razuzdanosti, ošabnosti in mo-
ralne propalosti. Prijatelj mladine.

20.

Anketo, ali naj mladina pleše ali ne,
sem pozdravila z velikim navdušenjem,
ker sem pričakovala različnih odgovorov,
pa bolj redki so; za tako veliko zadevo
zelo žalostno. Tu se vidi, kako gine vse
to, kar bi bilo v korist bodočnosti in na-
rodu sploh. Nekateri odgovori so res ča-
stna izjema, med temi zlasti št. 15 in 16.
Vsak trezno misleč roditelj mora sogla-
šati s tem. Ne bom se spuščala v po-
drobosti, saj bi jih lahko našla nebroj
in sicer vse proti plesu. Če bi prešla na
posameznosti, bi pokrili moji argumenti
ves časopis in vsi bi govorili o škodi,
oziroma izgubi na račun plesa obeh spo-
lov in staršev tudi.

Kar pa piše nekdo pod št. 14, mora
vsak pameten človek priznati, da nam ta-
ka šola ne more vzgojiti nobene hčerke,
ne žene, gospodinjice, matere ali zveste
soproge. Otroke naj vzgajajo dobre mate-
re, starši sami, in ne — plesni mojstri.
Uboge so matere, ki odobravajo tako šo-
lo in mislijo, da jim bo otroke vzgojila.
Mladina naj ne pleše, ker ples ni šola,
nego propast, odnivanje mladine ljub-
ni do koristnega dela. Mati.

22.

Mnogo odgovorov sem čital o tem v
vašem cenj. listu, tudi nekaj neokusnih
fraz nasprotnikov plesa. Dovolite, da tudi
jaz povem svoje mnenje in sicer s polnim
imenom.

Na svetu nista dva človeka enaka in
le v nekaterih točkah se jih več strinja;
zato je nesmiselno komu svoje nazore
vsiljevati ali ga celo radi tega, ker ima
drugačnjo mnenje kakor pa ti, napadati.
Ako komu ples ugaja, pustimo ga pri mi-
ru, naj ima svoje veselje.

Jaz za svojo osebo ljubim le okultizem
in podobno, razen tega pa prav rad zbi-
ram starinske predmete. Kot fant sem pa
tudi mnogo noči plesal do ranega jutra,
pa mi ni šel čas se pač izpreminjalo!
Vse ob svojem času.

Zapomnite si, nasprotniki plesa:
Ako vas vaše filistrstvo, izetost, rev-
matizem, prazna močnja, pomanjkanje po-
trebne garderobe ali celo vaša »boljša«
polovica ovira pri posezanju plemenitih pri-
reditev, se nikar ne zalotavajte v tiste,
ki se jih te oviru prav nič ne tičejo. Iz
vseh nasprotnikov plesa berem prikrito
jemo, nevoščljivost, nerazume in podobno.
Vaša nasiranja o plesu, gospodje, so le
sugerirana in plesa željnih prav nič ne
motijo.

Koliko strank je v mestnih poslopih

Ljubljana, 14. januarja.
Mestna občina ljubljanska je lastnica
177 poslopij in objektov. V teh poslopih
stanuje 1016 strank s 5012 družinskimi
člani. Obe mestni vojašnici tu nista všteti
(56 strank), ker ju odstopi mestna občina
državnemu erarju in prejme v zameno
šentpetersko vojašnico in menažo bivše
konjušnice s pripadajočim zemljiščem v
švabičevi ulici.

Po poklicih se dele najemniki v mest-
nih hišah takole: 341 državnih nameščen-
cev, 206 mestnih nameščencev, 83 privat-
nih nameščencev, 53 mestnih delavcev, 58
ostalih delavcev, 37 obrtnikov, 41 rokodel-
cev, 100 zasebnikov (vdov), 97 ostalih po-
klicev.

Po zadnjem štetju ima Ljubljana 58.000
prebivalcev. Ako upoštevamo, da stanuje
v mestnih hišah 5000 oseb, potem lahko
rečemo, da stanuje že skoraj vsak 11.
ljubljanški prebivalec v občinski hiši.

Stanovanja so v mestnih hišah precej
cenejša kot v privatnih hišah. Zato je tudi
razumljiv pritisk občanov na mestni ma-
gistrat, da bi dobili stanovanje v občinski
hiši. Sicer pa na splošno v Ljubljani ne
primanjkuje stanovanj, seveda za one, ki
zmorejo višjo najemnino. Nerešen je še
problem preakre malih ljudi s ceninami
stanovanj. Ceninam stanovanj je že pri-
manjkovalo pred vojno. Sedaj je pa v tem
pogledu še hujše. Organizirati bo cenam
kredit, da bo z zgradbo malih stanovanj
tudi slabše situiranim slojem mogoče do-
biti stanovanja za najemnino, ki bo v
znosnem razmerju z življenjskimi prejem-
ki posameznikov. —r.

Iz Laškega

— Preselitev poštnega urada. Dne 26.
januarja se preseli urad pošte in telegrafa
v novo poslopje g. Osolima ali poprej Pun-
cerjeve trgovine. V prostore g. Dergana
kjer je bila doslej pošta, se pa nameravajo
naseliti uradi cestnega odbora, ki je v so-
boto prevzel od prejšnjega gerenta vse
agende.

V prodajni avtomobilov.

Pred dnevi je kupil moj brat pri
vas avtomobil. Objubili ste mu, da mu
po potrebi nadomestite poškodovane dele.

— Res je. Kaj se je pa poškodo-
valo? — Potrebujem novo koleno, tri re-
bra in vse prednje zobe.

G. G. Norris.

Vročča kri

Roman.

Rdečelas deček je odprl ozka vrata in zaklical:

— Gospodična Marsh!
Zelda je vstala in odšla za njim.
Gospa Bryan jo je vprašujoče in razvedno pogledala, ko je vstopila.

— No torej, draga moja, kar naprej in sedite, prosim. Končno sem menda našla nekaj za vas, — je začela prijazno.

Zelda je poslušala prve njene besede v silni napetosti, potem je pa nieno navdušenje padalo — padalo. Gospa Bryan ji je na vse načine prigovarjala. Vloga da je »čedna«, z opereto da sploh nima nič skupnega. Zelda, ki je pazila na vsako besedico, je kmalu spoznala, da gre za nekaj neprimerno slabšega.

— Najbrž varijete? — je zajecjala.

— No, vidite, to je prava beseda. Saj veste, kakšne reči prinaša Zabriski. Čutil bi se zelo počaščenega, če bi slišal, da govorite o varijetju.

— To se pravi — potujoče gledališče.

— Da, najbrž bo potoval s tem po svetu.

Zelda je počasi zmajala z glavo, ne da bi odvrnila pogled od gospe Bryan.

— Toda vloga je dobra in da se mnogo zaslužiti. Imam mnogo deklet, ki bi z veseljem sprejela to mesto. Zabriski je ime, ki nekaj pomeni.

— Da, rada vam verjamem, toda meni s tem ni prav nič pomagano, gospa. Moje ime mora zasloviti. Rabim nekaj, kar mi bo pomagalo napraviti kariero.

Potprejživ smehljaj je zaigral na obrazu gospe Bryanove; prikimala je, poslušala pa sploh ni. Zelda je vstala in se z drhtečim glasom poslovila.

— Mislila bom na vas, — je dejala gospa Bryan; — oglasite se kaj. Pridite prihodnji teden zopet.

In Zelda je odšla.

Zopet je morala na soparno cesto. Dan je bil bolj vroč kakor prejšnji. Počasi je stopala po trotoarju in večkrat se je ustavila, da si je obrisala z robcem potno čelo.

Med ljudmi, ki so stanovali pri Hamiltonu Blake, so bili že znani obrazi. Nekatere je poznala Zelda po imenu — igralce in igralke, ki so bili že dokaj zasloveli. Vsi so jo pričakovali. Pogovarjali so se tiho v skupinah, pravili so drug drugemu, kaj so slišali, katera nova dela pridejo na vrsto in sploh kakšne načrte imajo gospodje direktorji. Skoraj nihče se ni ozrl, ko je vstopila Zelda. Ti ljudje so stali nekaj stopnic nad posredovalnico gospe Bryanove. Zelda je bila pač ena mnogih, ki jih je zanesla usoda v to hišo. Na pragu je sedela debela, priletna žena, ki se je hladila z robcem in težko dihala.

— Vražja vročina, — je dejala Zelda.
— Križ božji, prav res ne vem, zakaj ne napravi Blake tu ventilatorja. Izsesava nas do zadnjega belica in ravna z nami kot da smo živina.

Pisarniški sluga odprl od znotraj vrata. Za hip je zavladala tišina. Vse glave so se dvignile, vse oči so se uprle vanj.

— Gospod Hemingway? ... Je gospod Hemingway tu? — Vse tiho. Njegov pogled je zdrnil po čakalnici, vrata

so se zopet zaprla in kramljanje se je nadaljevalo.

— Kaj bi pa rada mala? — je vprašala debela žena.

— Ah, kar bi dobila, — je odgovorila Zelda utrujeno. Bila je lačna. Kava in žemljica jutraj, to je bilo vse, kar je pojedla. A zdaj je bilo pol ene in glava jo je bolela. Bilo je nespametno hoditi tako pozno k Blake. Morala bi biti tu ob enajstih ali pa še prej, ko je bila čakalnica najbrž še prazna. Vstala je, hoteč neopaženo oditi, toda nenadoma je po čakalnici zašumelo, vrata so se na stežaj odprla in v čakalnico se je primajala dama v bogato okrašeni platneni obleki, z živo rdečim peresom na klobuku, z velikim solnčnikom pod eno in ljubkim pekingezom pod drugo pazduho. Visoko dvignjene glave in arogantno se je dama ozrla, potem je pa stopila dostojanstveno k bližnjim vratom, potrkala lahno na motno steklo, odprla vrata in izginila. Celo po njenem odhodu je vladala še nekaj časa grobna tišina. Zelda je stala fascinirana in zrla nepremično na vrata, ki so se bila zaprla za igralko.

— Ana Hernandez, — ji je pojasnila debela žena.

Ana Hernandez, slavna igralka, zvezda Webra in Fielda! Prelat bi ne mogel napraviti na pobožno redovnico tako globokega vtisa, kakor ga je napravila ta bežna pojava boginje Broadwaya na Zelda Marsh.

Mehanično je hitela po mrgolečih ulicah domov in neprestano ji je bila znamenita igralka pred očmi. Bolestna želja pripadati igralškemu svetu in biti enaka nji, je mučila njeno srce in ga stiskala. Nekaj časa je oklevala. Ustnice so se ji tresle. Ta cilj mora doseči, — je sklenila sama pri sebi, — kakorkoli, toda brezpogojno mora postati slavna igralka.

X.

Ko je bila prispela v Newyork, je ljubila Zelda na vsemestu vse. Mnogo ljudi, hiše, ogromno prostranstvo in celo vročina. Zdal se ga je pa začenjala bati, groza jo je obhajala pri pogledu nani. Kakor da ji leži na ramah utež. Njeni dnevi so bili dolgočasni, brez pravega dela, razen neznošnih posetov pri agentih. Ni ji preostajalo drugega nego čakati. Njeno srce je obupano viselo na gledališču. Ljubila je gledališko atmosfero, nervoznost in celo vonj pudra in abrvila. Vedno znova je prebirala v novinah poročila o predstavah in igralcih, o načrtih direktorjev. Ni imela denarja, da bi se naročila na gledališke liste — imela je komaj za najnujnejše stvari — toda izposojala si jih je, če je le mogla.

In vendar, navzlic vsem skrbem je ostala izredno dobre volje, bila je čudovito optimistična in vedno pripravljena smejati se. Nihče ni slutil, kaj se godi v njenem srcu. In trdno je sklenila skrivati svojo vročo željo. Morda je bila shujšala in postala nekoliko bolj sloka, toda to ji je tako dobro pristojalo, da je bila zdaj še lepša. Ne, nobene razloga ni imela pritoževati se. Njen čas mora priti, prej ali slej ji bodo morali dati skromno vlogo, če pa ne, si bo lahko še vedno služila kruh s kuhanjem. Saj je bilo v mestu tisoče restavracij in ljudskih kuhinj. Zakaj bi baš ona kot hči svojega očeta ne mogla postati kuharica?

Kalvarija Armencev med vojno

Kako so hoteli Turki iztrebiti nesrečno armensko ljudstvo

Profesor dr. Magnus Hirschfeld piše v svojem znamenitem delu »Sittengeschichte des Weltkrieges« med drugim obširno tudi o grozodejstvih Turkov, ki so hoteli med svetovno vojno iztrebiti Armence. Po mnenju lorda Bryceja je bil to največji zločin med svetovno vojno. Ob začetku svetovne vojne je prebivalo na turškem ozemlju okrog 2 milijona Armencev. Napram Turčiji so bili lojalni, vendar je pa hotela turška vlada izbrisati svetovno vojno, da bi z njo definitivno obračunala. Spomladi leta 1915. je odredil notranji minister Talaat paša izgon vseh Armencev v Arabijo, češ, da so jim tam že pripravili nova bivališča. V šifriranih brzojavkah je pa dajalo notranje ministrstvo načelnikom okrajev navodila, naj poskrbe, da bodo Armenci čimprej iztrebljeni. V brzojavkah je bilo izrecno rečeno, da je treba poskrbeti, da Armenci sploh ne bodo potrebovali novih bivališč. Odredbi notranjega ministra so sledila grozodejstva, kakršnih je malo v zgodovini. Moške so odvežli v turško armado, starčkom, ženskam in otrokom so pa dali kratek rok, da vnovčijo svoje imetje, potem so jih pa odgnali orožniki v nova bivališča. Zbirališče izgnancev je bilo Aleppo. Na pot so krenile več tisoč glav broječe karavane, toda cilj jih je doseglo komaj nekaj sto. Žene in otroci so umirali od lakote, njihova trupla so gnila ob poti in širila neznošen smrad. Nansen naveda v svoji knjigi »L'Arménie«, da je krenilo iz Kharputa na pot 15.000 izgnancev, v Aleppo jih je pa prišlo samo 350, iz Erzeruma jih je odšlo 19.000, cilj jih je pa doseglo samo 11.

Zagoneten umor

V hotelu »Carlton« v St. Moritzu je bil te dni umorjen švicarski pisatelj Kuno Hofer. Ta umor, o katerem smo kratko že poročali, ima zelo zanimivo ozadje. Hofer, švicarski državljani, je bil pred vojno v švicarski diplomatski službi, leta 1913. je pa izstopil iz državne službe in se posvetil znanstvenemu delu. Od leta 1914. je bil privatni docent na ženevski univerzi. Med vojno je služil v švicarski armadi in pozneje je objavil obširni razpravi o svetovni vojni. Po vojni je prevzel misijo Rdečega križa za vojne ujetnike, pot ga je vodila v Rumunijo in pozneje se je naselil na Madžarskem, kjer je pisal svoja beletristična dela. Njegovo zadnje delo »Meine Geschichte und die meiner Gäste« je izšlo šele nedavno na Dunaju.

Hofer je bil že pred vojno oženjen z madžarsko grofico in veleposestnico Heleno Desseffy in je imel z njo dva otroka. Po prevratu je mnogo pisal in predaval ter se zavzemal za revizijo trianonske mirovne pogodbe in prid Madžarske. Njegova žena ima na Madžarskem ogromno posestvo in Hofer sam je bil v najboljših stikih z madžarsko aristokracijo. Del leta je vedno preživel na Madžarskem in baje se je potoval tudi za madžarsko državljanstvo. Zadnje čase je imel več sporov z rodbino glede imetja in pred sodiščem je vse pravde izgubil. Svak, državni tajnik baron Molnar, ga je tožil za

Pot, po kateri se je pomikalo nesrečno, strašni smrti zapisano ljudstvo, je bila doslovno posuta s trupli. Orožniki so lahko počenjali z izgnanci, kar so hoteli. Večino žen in deklet so posilili, potem pa pomorili ali prodali v suženjstvo. Nekaj so jih pokupili turški vojaki, večina je pa šla v hareme.

Namen turške vlade je bil docela iztrebiti armenski narod. Vprašanje je samo, kako je mogla trpeti ta grozodejstva Nemčija, ki je imela neomejene politični vpliv na Turčijo. Nemški diplomati in vojaki so sedeli v Turčiji, videli so vse te grozote, fotografirali so jih za spomin in molčali. Nemška vlada je nosila nedvomno težko moralno odgovornost za masakriranje ubogih Armencev.

Zanimivo in značilno je, da je bil načrt izгона Armencev delo nemškega orientalista prof. Paula Rohrbacherja, ki hotel da bi bili Armenci naseljeni ob Eufratu in da bi tvorili kot gospodarsko zelo sposoben narod bazo za nemško ekspanzijo v teh krajih. Našli so se seveda tudi Nemci, ki so nečuvno počeli Turkov celo odobravati. Pastor Traub je dejal, da je ljubezen do domovine prva dolžnost in najlepša vrline vsakega človeka; Armenci pa te vrline niso imeli in zato ni imela dolžnost Nemcev zavzeti se za nje. Na drugi strani je bilo pa tudi mnogo poštenih in plemenitih ljudi, ki so protestirali proti masakriranju nesrečnega armenskega naroda in se sramovali, da Nemčija ni preprečila tega najgusnejšega zločina 20. stoletja, čeprav bi ga bila lahko.

radi obrekovanja in ker se pozivu sodišča ni odzval, je bila izdana za njim tirailica.

Hofer je živel s svojo ženo v srečnem zakonu. Kako se je seznanil z Boultonovo, ki ga je ustrelila, na Madžarskem ni znano. Njegova žena je prispela takoj v St. Moritz, da je poskrbela za možev pogreb. Boultonova si je po umoru poglala kroglo v prsa, pa je menda prelabo merila in ostala je živa. Hofra je poznala že delj časa in usodnega dne je nepričakovano vdrla v njegovo sobo, kjer je začela streljati po njem in ga zadelo trikrat v trebuh, enkrat pa v vrat.

Novo sredstvo proti debelosti

Slavni strokovnjak na polju prehrane prof. Noorden je predaval te dni o rezultatih svojih poskusov z novim sredstvom proti debelosti. To je preparat iz ščitne žleze z minimalno količino joda. Učinkovitost novega sredstva je zelo velika, največja njegova prednost je pa v tem, da je docela neškodljivo. Preparat se lahko rabi tudi v primerih, ko bi bil človek sicer v nevarnosti, da zaradi slabega srca podleže.

Novo sredstvo proti debelosti se pa rabi samo v onih primerih, kjer je debelost posledica notranjih vzrokov, ne pa tam, kjer se imajo ljudje zahvaliti za preobilno maščobo svoji lenobi ali prevelike-

mu apetitu. Presenetljive uspehe je dosegel prof. Noorden zlasti pri mladih ženskah. Profesor pravi, da bodo s pomočjo novega prepara in pravilne diete ženske sploh rešene strahu, da bi se preveč zredile. Pri tem pa njihovo zdravje ne bo prav nič trpelo.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Radionrogram

Petek, 16. januarja.

12.15: Plošče (operetna glasba, Ouver-ture); 12.45: Dnevne vesti; 13: Cas, plošče, borza; 17.30: Radio orkester; 18.30: Dr. P. Roman Tominec: Zavestno gledanje in opazovanje narave; 19: Dr. Lovro Sušnik: Francoščina; 19.30: Gospodinja ura (Kre-škova gospodinja sola v šiški); 20: Šah; 20.30: II. Beethovenov večer: Uvodno besede govori dr. Josip Mantuani; 21: Radio orkester; 22: Casovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 17. januarja.

12.15: Plošče (mesan program); 12.45: Dnevne vesti; 13: Cas, plošče; 18: Viktor Pirnat: V dolini gradov (gradova Prežek in Vrhovo); 18.30: Radio orkester; 19.30: Ga. Orthaber: Anglesčina; 20: Dr. Franc Veber: Poglavlje iz filozofije; 20.30: Prenos opere iz Beograda; 22.30: Poročila in časovna napoved, plošče; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Nosečim ženam in mladim materam pomore naravna »Franz Josefova« grenčica do urejenega želodca in črevesja. Glavni zastopniki modernega zdravilstva za žensko so preizkusili, da »Franz Josefova« voda v največjih slučajih učinkuje hitro sigurno in brez bolečin. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

SMOKLIKA

— Ali smem z vašo gospodično hčerko na izprehod? — vpraša gospod mater svoje prijateljice.

— Zelo mi je žal, ne morem vam dovoliti.

— Zakaj pa ne? Kaj mi ne zaupate?

— Vam popolnoma zaupam.

— Morda ne zaupate svoji hčerki?

— Tudi nji zaupam, toda vama obema skupaj pri najboljši volji ne morem zaupati.

PRI ZDRAVNIKU.

— Nevrastenijo imate? Proti tej bolezni je najboljši lek delo.

— Veste kaj — mi je pa že ljubša bolezen, kakor vaš lek proti nji.

Med zakonci.

— Možiček, povej mi ali bi me imel tudi rad, če bi se ne bila vzela?

— O, še bolj!

V šoli.

— Če bi tvoj oče prištedil vsak mesec 500 Din, kaj bi imel čez dve leti?

— Gotovo motocikel.

Franc Jager

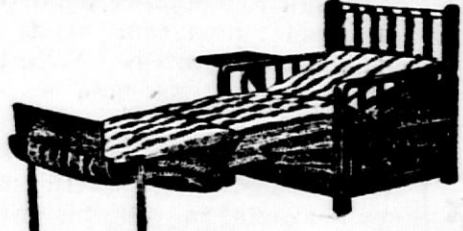
tapetništvo

LJUBLJANA, Sv. Petra n. 29

prilaga svoje najmodernejša fotelje vseh vrst, modroce, otomane, žimo, zložljive postelje, patentne divane i. t. d.

Najmodernejša oblika!

Prostor za posteljnino. Garantirana konstrukcija!

Pljučne bolezni so ozdravljive!

Pljučna tuberkuloza — Sušica — Kašelj — Suhi kašelj — Zasluženo — Nočno potenje — Bronhialni katar — Katar v grlu — Sluzni kašelj — Izmetek krvi — Vzdi-ganje krvi — Tesnoba — Astmatično hro-penje — Zbadanje itd., — so ozdravljivi!

Tisoče ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o moji

novi umetnosti hranjenja ki je že mnoge rešila. Ona pomaga pri vsakem načinu življenja, da se bolezen hitro premaga. Telesna tešina se poveča ter polahno poapnenje končno zaustavi bolečine.

Resni moške zdravniške znanosti potrjujejo prednosti moje

metode ter jo radi priporočajo. Čim prej

začnete s mojim načinom prehranjevanja, tem bolje bo za vas.

Popolnoma zastopni dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega znanja. Kogar torej mučijo bolečine, kdor se noče naglo osvoboditi svojih bolečin na temeljit in varen način, naj piše še danes. — Opetovano opozarjam, da prejmete brezplačno, brez vsake zaveze s svo-je strani moja pojasnila in bo vaš zdravnik gotovo pritrdil temu

novemu načinu Vaše prehrane

ki jo označujejo kot izborni prvi profesorji. V Vašem lastnem interesu je torej, da takoj pišete, in Vas bo nato vsak čas postreglo moje odonotno zastop-stvo. Črpajte pouk in močno voljo za zdravje iz knjige izkušenega zdravnika. Vsebuje okrepitev in življensko uteho ter jemlje ozir na vse bolezni, ki se zani-majo za sedanje stanje znanstvenega zdravljenja pljuč. Moj naslov je:

GEORG FULGNER, BERLIN - NEUKOELLN

Ringbahnstrasse 24, Abt. 615 (Deutschland)

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plačo se lahko tudi o znamkah. Za odgovor znamka! - Na upravljanje brez znamke se odgovarjamo. Najmanjši oglas Din 5.—

Likanje moške ali damske obleke Din 18.—

Obračanje Din 300.—

Garderobo najhitreje zlika, kemično čisti, pošije

WALLET EXPRES.

Ljubljana, Stari trg št. 19.

Pišite dopisnico, pošljemo iskati. 588

ENODRUŽINSKA VILA

vpeljan vinotok, trafika in delikatesna trgovina, na zelo prometnem kraju v večjem letovišču na Gorenjskem — se tak-jugodno proda. Le resni kupci naj pošljejo ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Promet« il kraj 578.—

Ako hočete delati,

da z lahko domačo obrtjo zaslužite na lastnem domu po 7 Din na uro, pristopite naši zadrugi. Pouk brezplačen. — Vpisnina Din 10.— Obširna pojasnila radevoljno, ako je priložena znanaka za odgovor. Zadruga jugoslovanskih pla-ta-ča, Osijek. 7/L

Preselitev

Čevljarna I. Zamljen se je preselila. Vhod Erjavčeva ce-sta 4, dvorišče, I. nadstropje. Priporočam se za vsa v mojo stroko spadajoča dela. Popr-vila galci. Točno in solidno. I. Zamljen, Erjavčeva cesta 4. 589

Fizol »cipro«

kg po Din 2.50 in namizna ja-bolka kg po Din 5.50 franko Velenje, embalaža po lastni cenil, po povzetju razpošilja Anton Čok, trgovec, St. Ilj pri Velenju. 591

Leseno barako

4x4 m, v popolnoma dobrem stanju, opremljeno z vsem po-trebnim inventarjem za pro-dajo na drobno (buffet) ter z vsemi dovoljenji za to obrt, v industrijskem delu Karlovca, zaradi odpotovanja ugodno prodam vse skupaj za 12.000 Din. Ponudbe tekom osem dni na naslov: Skladišče piva Union, Karlovac. 590

ANTON STALCER Črnomelj

Philipsovi radio aparati, aku-mulatorji, baterije, antenski materijal, polnilev, galvanizir-anje. — Cene zmerno, tudi obročna odplačila. Ceniki za-stonj. 529

Ženitna ponudba

Mlada gospodična iz me-ščanske rodbine, kristjanka, skromna, dobra gospodinja z znatno doto v gotovini in ne-premičninah išče znanja, da bi se omožila. Ni mi do bogat-stva, iščem pa v prvi vrsti značajnega in solidnega so-proga, ki bo istotako cenil mo-je osebo kakor mojo doto. Ponudbe s polnim naslovom pod šifro »Plemenit karakter 516« na upravo Slov. Naroda. 589

NEVESTINE OPREME

najfinejše in najcenejše v veliki izbiri prekrasnih vzorcev mehanično umetno in ročno veže

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Štrukelj

Entlanje meter 25 par; »Breda« robci komad Din 2.—

Makulturni papir

kg à Din 4.—

rodaja uprava, Slovenskega Naroda,

Pri boleznih želo ca in čreves

vzemite tudi Vi FIGOL. FIGOL osvežuje in čisti kri. Dobiva se po vseh lekarnah, po pošti pa razpošilja izdelovalec Apoteka Dr. Semelič, Dubrovnik 2/60. 3 steklenice s poštino Din 105.—, 8 ste-klenic Din 245.—, 1 steklenica Din 40.—.

Tribuna dvokolo s »Sachs« motorjem

posebno močni, okvir niz-zek, močnejša pnevmatika, motor v sredini montiran z dvojno predstavo in spojko, 1 1/4 K. S. — Vozil 30 do 40 km na uro in porabi 2 litra goriva na 100 km. Dobi se tudi sam motorček, katerega se lahko na navadno močno kolo montira. Ce-na prav nizka, ceniki franko.

»Tribuna« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozčkov, Ljubljana, Karlovaška cesta št. 4.